

intet Menneske tvivle om. Hele Foranstaltningen vil maaske andrage et Beløb af $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. for dette Aar. Det er jo en foreløbig Lov, som hører op den 1. April 1910. Det skulde vel derfor være muligt af Statskassens Midler af de mange Millioner, man i disse Dage rasler med, at kunne afse $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til de arbejdsløse. Jeg skal dermed anbefale dette Lovforslag til hurtig Fremme.

Formanden: Eksemplarer af det fremsatte Lovforslag ville blive omdelte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Hærens Ordning.

Forhandlingen genoptoges.

Rasmus Hansen: Da jeg i Gaar udtalte mig imod de af Ministeren foreslaaede store Fæstningsanlæg her ved København og ligeledes mod den store Udvidelse af Københavns Søbefæstning sammen med de meget omtalte Fløjforter, pointerede jeg, hvad der for mig var de vigtigste Bevæggrunde hertil. Det staar aldeles klart for mig, at en Ordning paa et af disse to Grundlag hverken vilde bringe Fred, Ro eller Tryghed i Landet med Hensyn til dette Spørgsmaal, og saa gaar det jo heller ikke an, at man gennemfører dem. Det staar ligeledes klart for mig, at hvert af disse Forslag indeholder en ikke ubetydelig Fare og navnlig da den Fare, at de absolut ville drage flere Skridt efter sig, det er jo noget, man er klar over. Dernæst have de en vældig økonomisk Betydning, der kan faa en Rækkevidde, ingen i dette Øjeblik er i Stand til at overse; de kunne godt komme til at knuge Befolkningen økonomisk. Jeg er langt fra Forsvarsnihilist, jeg ønsker et Forsvar og et ordentligt Forsvar, jeg er klar over, at vi skulle og bør have et Forsvar, og jeg er ogsaa fuldstændig klar over den Opgave, et saadant Forsvar skal løse. Men jeg har altid haft den Opfattelse, at et Forsvar eller et Værn, der passede for vort Land efter dettes Ejendommelighed — og det har nu en Gang en vis Ejendommelighed —, og som blot havde til Maal saa vidt muligt at værne vor Neutralitet, nok kunde faas for en aarlig Udgift, der er lig den, vi nu udrede, og jeg maa sige, at jeg har endnu ikke tabt Troen paa Muligheden heraf. Og kunde det lykkes at faa en

saadan Ordning af dette Spørgsmaal, at vi kunde faa Ro i Landet og i det mindste nogenlunde Tryghed for en ekstraordinær Udgift, en Sum en Gang for alle, som man maa sige ikke overstiger vore Kræfter, og som altsaa er betydelig mindre end det, her er Tale om; og for en aarlig Udgift, der i det mindste ikke bliver større end den, vi nu udrede, vil jeg anse det for et stort Gode, og saa vil meget være vundet. Thi vi vide jo alle, at vi have ualmindelig haardt Brug for alle de Penge, vi i disse Tider kunne undvære til at opbølge vort Land, navnlig økonomisk. Vi befinde os jo i økonomisk meget daarlige og vanskelige Tider. Det er haarde økonomiske Tider for Danmark i Øjeblikket. Der kræves meget af os baade moralsk og økonomisk for at løse de Opgaver, som ligge for os, og vi vide ogsaa, at de økonomiske Vanskeligheder knuge Befolkningen og svække Næringslivet og Erhvervs livet. Vi behøve blot at pege paa den vældige Arbejdsløshed, der har været her i København i Vinter, og som endnu er til Stede nu, da Foraaret er kommet. Og jeg kan ligeledes pege paa Forholdene ude i Landet. Den økonomiske Krise, vi for Tiden hemsøges af, rammer haardt ude i Landbruget. I mange Landbohjem, baade store og smaa, er Forholdet saaledes, at selv med den største Dygtighed er det næsten umuligt at skaffe Balance, og det er det samme saavel for smaa som for store Landbrugere, og det er meget naturligt, fordi der for Tiden intet Forhold er mellem Produktpriserne og Produktionspriserne.

Det er det, der gør Forholdene fortvivlede, mener jeg. Vi maa være meget forsigtige med Ting, der kræve saa store Penge af Samfundet; men, som jeg sagde: Jeg ønsker et Forsvar, og jeg betragter derfor det Forslag, som er stillet af de Herrer Socialdemokrater, som ganske umuligt. Jeg kan enes med dem i Haabet og Ønsket om, at den Dag maa komme, da vi her i Europa kunne, om ikke helt afruste, saa dog alligevel i væsentlig Grad faa de, man kan godt sige, vanvittige Rustninger, der for Tiden tynde Folkene i Europa, nedsat og nedsat ganske betydeligt. Jeg kan enes med Socialdemokratiet i det Haab og Ønske; det er ogsaa mit største og inderligste Ønske. Men her drejer det sig ikke om, hvad vi ønske, og hvad vi haabe, men om, hvad vi tør, og hvad vi kunne, og det staar saaledes for mig, at under de Forhold, der for Tiden herske i Europa, kunne vi absolut ikke afruste her